

Personförsäkringsnämnden

259-2016 PFN

Fråga om preskriptionstidpunkt angående ersättning för medicinsk invaliditet

Ersättning för medicinsk invaliditet kan tidigast bedömas när sjukdom medfört en bestående nedsättning av den försäkrades kroppsfunction och tillståndet är stationärt och inte livshotande. Från denna tidpunkt börjar den treåriga preskriptionstiden att löpa.

BAKGRUND

I skadeanmälan, som kom in till bolaget den 23 mars 2015, har NN uppgett att han diagnostiserats med trattbröst.

BOLAGETS BESLUT

Bolaget har avböjt att betala ut ersättning med hänvisning till att rätten att kräva ersättning från försäkringen gällande medicinsk invaliditet och sjukhusvistelse, avseende den 5 och 17 december 2011 samt 13 januari 2012, är preskriberad. På fordran på försäkringsersättning för medicinsk invaliditet löper preskriptionstiden från den 14 augusti 2008, då NN bedöms ha haft kännedom om en bestående funktionsnedsättning. Rätten att kräva ersättning upphör tre år efter det att försäkringstagaren fått kännedom om att försäkringstagaren kan framställa krav på försäkringen.

FÖRSÄKRINGSTAGARENS INSTÄLLNING

NN har inte accepterat bolagets bedömning. Han yrkar att bolagets beslut ska upphävas och ersättning för medicinsk invaliditet ska utgå från försäkringen samt menar att den frågan Personförsäkringsnämnden ska avgöra är vid vilken tidpunkt har den medicinska invaliditeten uppstått. NN har bland annat angett att preskriptionstiden i detta ärende ska börja räknas tidigast ett år efter operation vilket blir den 25 januari 2013 och med beaktande att kölbröst-missbildning upptäcktes av läkare den 25 januari 2012. Orsaken till att operationen inte lyckades var att kölbröset förskjuter bågen i fel riktning. Han erbjöds att avvakta för eventuell ny operation alternativt annat kosmetiskt ingrepp. Sjukdomens utveckling gick inte att förutse och förstå. Många seriösa bolag tillämpar 10-årsreglen i sådana fall, t.ex. Bliwa försäkring. Det är bolaget som har bevisbördan för att visa vid vilken tidpunkt han fick kännedom om att anspråket kunde göras gällande. Han anser inte att bolaget har bevisat detta. Med stöd av HD:s avgöranden NJA 2000 s 285 och NJA 2001 s 93 anser han att tidpunkten för när kännedom om att anspråket hade kunnat göras gällande tidigast ska anses föreligga när han objektivt sett fått anledning att anta att han kunde vara berättigad till ersättning från försäkringen. Denna tidpunkt bör anses inträffa när en läkare meddelar honom att besvären kan betraktas som bestående. Något sådant besked har han inte fått. Tvärtom har läkare antytt att det fanns möjlighet till förbättring. Försäkringsbolagets rådgivande läkares svar är allmänt hållna och besvarar inte den fråga som ska bedömas i detta enskilda ärende. Den fråga som ska avgöras är inte när man hade kunnat fastställa en invaliditet, utan när man haft kännedom om den medicinska invaliditeten. Uppgifterna i hans journaler bekräftar att han aldrig någonsin fått ett besked från en läkare om att han skulle ha en invaliditetsgrad eftersom en invaliditetsbedömning aldrig har gjorts. Han har inte heller uppburit någon ersättning till följd av sjukdom/invaliditet för sitt trattbröst, som hade kunnat indikera att han fått kännedom om medicinsk invaliditet (jmf Svea Hovrätts dom T 631-07). Inte heller finns det något i försäkringsvillkoren som anger att man som försäkrad har en skyldighet att ställa den frågan till behandlade läkare i samband med medicinska besvär. Han anser därför att det hade varit omöjligt för honom att förstå att han hade kunnat rikta ett ersättningsanspråk mot bolaget för medicinsk invaliditet tidigare än han faktiskt gjorde. Bolagets påstående att medicinska invaliditeten ska börja löpa från hans 18-årsdag ska inte tillmätas betydelse

då det inte framgår av försäkringsavtalet (försäkringsvillkoren) att det är vid denna tidpunkt som en definitiv medicinsk invaliditetsgrad ska anses vara fastställd. De yttranden som bolaget tagit in från medicinskt sakkunniga talar dessutom emot bolagets egen bedömning, då yttrandena anger att detta hade kunnat fastställas redan 2004-2005 (men så skedde inte). Till stöd för sitt yrkande har NN åberopat Försäkringsnämndens beslut och brev till bolaget.

BOLAGETS INSTÄLLNING

Bolaget har vidhållit sin inställning och anfört följande. Försäkringen ersätter enligt det villkor som gäller när sjukdom blir aktuell. Med detta avses när en försämring av hälsotillståndet första gången påvisades av läkare. Bolaget har bedömt att NNs sjukdom blev aktuell den 7 juni 2004, varför reglering skett enligt villkor 82:2. I journalen från Husläkarmottagningen framgår att läkare den 7 juni 2004 konstaterar en klar fördjupning i bröstet. Den 24 mars 2005 remitteras NN till Danderyds sjukhus med anledning av hjärtbesvär och bröstsmärtor. Av remissvaret framgår att NNs trattbröst sannolikt ger upphov till avvikande hjärtläge. Den 31 juli 2009 söker NN tillsammans med sin mor, med anledning av funderingar kring bland annat trattbröst. Läkaren förklarar då att det inte går att bli av med trattbröst. I september 2011 söker NN Thoraxmottagningen på Karolinska Universitetssjukhuset för bedömning av trattbröst. I journalen framgår att NN känner sig psykologiskt besvärad av trattbröst och han sätts upp för en korrektionsoperation för att lyfta bröstbenet till ett anatomiskt mer riktigt läge. Han opereras den 5 december 2011. Efter operationen är NN inte nöjd med det estetiska resultatet, samt att man misstänker att han fått en infektion, och efter önskemål tas bågen ut den 23 december 2011. Den 27 december 2011 är NN på återbesök och läkare konstaterar att NN har en asymmetri i främre bröstkorgen i form av en utbuktning på höger sida. NN medger att han kände av asymmetrin redan före operationen och att han kände en större uppdrivning och utbuktning i sternocostala leder på höger sida. Efter undersökning och redovisning av CT-bilder gör läkaren bedömningen att denna asymmetri i bröstkorgen beror på "en kombination av kölbröst och trattbröst som tydligt visar sig efter inläggning av metallbågen". Med hänvisning till journalnoteringarna har NN och hans vårdnadshavare haft kännedom om trattbröstet sedan 2004-2005. Bolagets uppfattning är att en bedömning av den medicinska invaliditeten var möjlig att göra senast när NN fyllde 18 år, eftersom skelettet normalt sett vuxit klart då. Preskriptionstiden gällande medicinsk invaliditet börjar därmed löpa från och med den 14 augusti 2008, NNs 18-årsdag. Då mer än tre år förflutit från denna tidpunkt till dess anspråk ställdes på försäkringen anser bolaget att rätten till ersättning för medicinsk invaliditet är preskriberat. Efter operationen 2011 fick NN veta att han hade en kombination av trattbröst och kölbröst. Då det rör sig om en medfödd missbildning som ofta förekommer i kombination, har bolaget bedömt att handläggningen bör ske i ett och samma ärende. Eftersom ersättningsposten medicinsk invaliditet inte är uppdelbar saknar det betydelse för preskription att det efter operation upptäckts att NN har ett kölbröst i kombination med trattbröstet. Utgångspunkten för när preskriptionstiden börjar tar sikte på när försäkringstagaren har kännedom om att krav kan framställas på en viss ersättningspost i försäkringen. Preskriptionstidens starttidpunkt kan vara olika för olika ersättningsposter i försäkringen, då varje post har sin egen preskriptionstid. Omständigheten att försäkringstagaren inte förstått att han kunde utnyttja sin försäkring inverkar inte på frågan från vid vilken tidpunkt preskriptionstiden börjar löpa, enligt NJA 2001 s 93.

NÄMNDENS BEDÖMNING

Nämnden har gått igenom handlingarna i ärendet och kommit fram till att det inte finns skäl att ändra bolagets beslut.

Skäl för nämndens bedömning

Av det för försäkringen aktuella villkoret punkten B1 framgår att anmälan om sjukdom eller olycksfallsskada, som kan ge rätt till ersättning, ska göras till bolaget snarast möjligt dock senast inom tre år från det den försäkrade fått kännedom om att fordringen kunnat göras gällande. Om så inte sker är fordran preskriberad. Vidare framgår av punkten E.1.1. att rätt till invaliditetsersättning inträder när sjukdom eller olycksfallsskada medfört bestående nedsättning av den försäkrades kroppsfunction och tillståndet är stationärt och inte livshotande. Med stationärt menas att tillståndet varken ändras till det bättre eller sämre. Av samma punkt framgår även att den definitiva medicinska invaliditetsgraden ska fastställas snarast möjligt.

Av nämndens stadgar § 3 framgår bl.a. att angår ett ärende även annat än försäkringsmedicinska frågor får även sådana frågor prövas av nämnden.

Nämnden, biträdd av rådgivande läkare, anser vid en samlad bedömning och med stöd av gällande försäkringsvillkor att NNs rätt att kräva ersättning från försäkringen avseende medicinsk invaliditet är preskriberad. Preskriptionstiden bör räknas från ett år efter att metallbågen togs ut, d.v.s. från den 13 januari 2012. Ärendet preskriberades således den 13 januari 2015.

Ämne **Preskription**

Årtal för beslut **2016**

Diarienummer **259-2016 PFN**